

Groot Nieuws

Christus Triumfatorkerk, kerstmorgen 25 december 2020

Lezing: Lucas 2: 1-20 (BGT)

Voorganger: ds. Jaap van den Akker; Orgel: Martijn Pranger; Vleugel: Roelfien Folkersma; Dwarsfluit: Imme van den Akker; Zang: Sara ten Hoopen; Kaars: Josephine van der Zwan; Lezing: Janna Brak; Ouderling/zang: Annika Kruithof; Diaken: Niels Kuiper; Kerstspel: Servaas van der Zijden (regie, opname en montage) en 28 kinderen; Preekvragen: Sybren Vaarkamp

KOMEN

- Welkom
- Aanvangslied: 'Jezus zegt dat hij' (Geroepen om te zingen, 85)
- Moment van Stille
- Begroeting en bemoediging
- Drempelgebed
- Lied: 'Nu zijt welkome' (Lied 476: 1 en 2)
- De kerstkaars wordt aangestoken door Josephine
- Filmpje van de zandtovenaar: <https://vimeo.com/468163314>
- Glorialied: "t Licht dezer wereld is reddend verschenen (Evangelische Liedbundel 105: 1)

WOORD

- Gebed voor de Kerstdag
- Lezing: Lucas 2: 1-20 (Bijbel in Gewone Taal) Janna
- Lied: 'Wij trekken in een lange stoet' (Lied 506: 1 en 4)
- Kerstspel: 'Groot nieuws' – oftewel het [CTKKinderkerkKerstjournaal](#)
- Nagesprek/preek: 'Berri Eickhof' interviewt ds. Jaap van den Akker over het kerstverhaal

Hoelang bestaat het Kerstverhaal?

Het eerste antwoord zou een vraag terug zijn: wélk kerstverhaal bedoel je? Gisteravond in de kerstnachtdienst lazen we het kerstverhaal van Johannes. Dat is een soort filosofisch verhaal. Ook Matteüs schrijft een kerstverhaal. Daarin speelt Jozef de hoofdrol en komen ook de Wijzen uit het Oosten op kraamvisite.

Als jij met het kerstverhaal het verhaal bedoelt dat we net hier in de kerk lazen, over de herders en de stal, dan is dat het kerstverhaal van Lucas. Lucas heeft dat geschreven zo ergens 80 jaar na de geboorte van Jezus.

Waar is voor het eerst het kerstverhaal verteld?

Dat verhaal is dan voor het eerst verteld in de kerk waar Lucas bij hoorde. Lucas schreef zijn evangelie voor de mensen die hij kende. Waarschijnlijk was Lucas een reisgenoot van Paulus en trok hij net als Paulus door Turkije en Griekenland om van Jezus te vertellen. De eerste keer dat dit kerstverhaal is verteld zou dan in een klein huiskerkje moeten zijn in Turkije of Griekenland. In ieder geval een kerkje waar naast joodse gelovigen ook veel Grieken en Romeinen bij waren. Want Lucas vertelt zijn verhaal graag alsof het een Grieks verhaal is.

Hoe is het kerstverhaal ontstaan?

Dat heeft met die Grieken en Romeinen te maken. Die horen graag verhalen over een bijzondere geboorte. Een bijzonder mens moet ook op een bijzondere manier geboren zijn, zo vinden zij. Vandaar het verhaal over Maria en God die een kind krijgen. Dat is in de Griekse verhalen eigenlijk best gewoon. En daarom gaat het ook over keizer Augustus in ons kerstverhaal. Dan luisteren de Romeinen meteen met gespitste oren – hun keizer!

Maar er is meer. Lucas kent ook het Oude Testament heel goed. Lucas was wel een echte Joodse gelovige. Zo wist hij dat de messias in Bethlehem geboren moest worden. Dat had de profeet Micha al verteld. Dat heeft de deskundige uit het kerstjournaal dus heel goed begrepen.

Wanneer is het kerstfeest als eerste gevierd?

Dat is een interessante vraag. Tegenwoordig vinden veel mensen Kerst het belangrijkste feest. Met alle lichtjes in de straten en in huis. De kerstbomen. Familie over de vloer en lekker eten. Misschien ook wel cadeautjes. Maar eigenlijk is het kerstfeest in kerk zo'n beetje het laatste feest dat we bedacht hebben. Alles in ons geloof begon nl. met *Pasen*. Als we niet hadden gezien en ervaren dat Jezus is opgestaan uit de dood, dan was er nooit een kerk gekomen. De geboorte van Jezus werd waarschijnlijk al wel langer gevierd, maar kerstfeest als feest is zo'n beetje verzonnen 350 jaar na de geboorte van Jezus. Het is geplakt op het Romeinse feest van de terugkeer van het licht. Nu is het heel vroeg donker, maar als je oplet wanneer de zon opkomt en weer ondergaat, dan zal je zien dat het vanaf Kerst elke dag nu een beetje langer licht is. De zon wint het dus van de nacht. Dat feest vierden de Romeinen al en de Germanen ook, en omdat Jezus het licht voor de wereld is, is het kerstfeest ook een soort lichtfeest geworden.

Wat maakt dat Jezus is gekomen in plaats van nog een profeet - zoals Micha, Jesaja, Samuël?

Ja, dat is een moeilijke vraag. Dan moet je bijna in Gods gedachten kunnen kijken om dat te weten.

Kijk, de profeten in het Oude Testament die zeggen ongeveer hetzelfde als Jezus tegen ons zegt: Dat we te veel aan ons zelf denken.

Dat we God vergeten.

Dat we best weten hoe we moeten leven, maar dat het ons toch niet lukt om te leven naar de Tien Geboden. Om te doen wat God van ons vraagt.

En toch is er een verschil. De profeten dreigen vaak met straf. En in het Oude Testament lezen we ook hoe het volk van God heeft geleerd van de slavernij in Egypte en de ballingschap in Babel.

Het unieke van Jezus is dat hij ons terug bij God brengt door ons vóór te leven hoe God wil dat we leven. Door ons te laten zien hoe het bij God is: als hij mensen geneest bijvoorbeeld en dat hij steeds laat zien en vertelt dat er bij God vergeving is. Dat je steeds opnieuw mag beginnen. Jezus weet dat het ons steeds niet lukt om het vol te houden goed te leven, en hij helpt ons steeds weer opnieuw te beginnen.

Jezus stond dus nog dichter bij God dan de profeten uit het Oude Testament en hij laat zien hoe God óók bij ons is en blijft als wij het niet meer weten, als wij ziek worden, zelfs als we dood gaan, dan is God bij ons en houdt hij ons vast. Dan leven we bij God en met God – en dan zijn we weer terug bij Pasen.

Waarom gingen Jozef en Maria naar de geboorteplaats van Jozef en niet van die van Maria?

Hoe bedoel je dat?

Bedoel je dat als Jezus de zoon is van Maria en God, dat ze dan juist naar de geboorteplaats van Maria moesten en niet van Jozef?

Kijk, wat voor Lucas belangrijk is, is dat Jezus wordt geboren in de stad van David, als nakomeling van David. Daarom moeten Jozef en Maria naar Bethlehem. Het grappige is dat Lucas zo ook vertelt dat keizer Augustus wel denkt dat hij de baas is in zijn immense rijk, maar dat hij niet eens door heeft dat God hem gebruikt voor zijn eigen plannen – het is God die wil dat Augustus dat bevel geeft, zodat Jezus in Bethlehem geboren gaat worden. Want Jezus is de langverwachte zoon van David – de Messias – uit Bethlehem.

En hoe dat nu precies zit met Jozef en Maria en God... Het is niet de bedoeling dat we heel ingewikkeld gaan bedenken hoe en of God de biologische vader van Jezus is. Daar gaat het niet om. God is de geestelijke Vader van Jezus. Dat is wat Lucas wil vertellen. En Jozef kan best zijn echte vader zijn. Matteüs heeft er geen problemen om dat te vertellen – dat Jozef de vader van Jezus is.

Wie speelt de hoofdrol in het kerstverhaal-Maria, Jezus, Herodes...

In het Evangelie van Lucas vind ik dat Maria de hoofdrol speelt in het kerstverhaal.

Waarom is Jezus als mens geboren als hij (ook) God is?

Misschien is dat wel de belangrijkste vraag bij het kerstverhaal.

Dat heeft weer te maken met die profeten. Voor ons is God veel te groot en ingewikkeld. We begrijpen niet goed wie hij is en wat hij van ons wil. Dat blijkt telkens weer. Daarom is God mens geworden. Dat is op twee manieren belangrijk.

Door Jezus is God heel dichtbij ons gekomen. Met Jezus kon je praten. Jezus kon ons laten zien wat God van ons wil. Hij sprak mensen aan die wij normaal gesproken links laten liggen. Hij liet ons zien hoe we er voor mensen kunnen zijn. Door naar ze te luisteren, door ze uit te nodigen voor het eten, door ze te helpen, door geen vooroordelen te hebben, en de regeltjes, ook de regeltjes van de kerk niet tegen iemand te gebruiken.

Door Jezus begrijp ik dat veel beter, dan voordat Jezus hier op aarde was.

En er is nog iets heel belangrijks. Doordat God in Jezus mens is geworden, weet God precies wat het is om mens te zijn. Om geboren te worden in een armoedig gezin. Om angstig op de vlucht te gaan, omdat Herodes achter je aanzit. Om mensen te ontmoeten die je niet mogen. In Jezus weet God zelfs wat het is om pijn te hebben en te sterven. In Jezus komt God heel dichtbij ons. Als we plezier hebben en als we verdriet hebben.

Dat is wat ik vier als het Kerst is. Dat God heel dichtbij mij is gekomen. Hij weet wat ik als mens doormaak. Hij kent mij. Hij houdt van mij.

Zo dat lijkt me een mooi einde aan dit gesprek. Dank u wel voor dit interview dominee van den Akker

Graag gedaan!

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied: 'Kling klokje'
- Gebeden
- Gaven

GAAN

- Slotlied 'Eer zij God in onze dagen' (Lied 487)
- Zegen